

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Conclusio affirmativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

nam, & ad actus notionales, in secunda & tertia A
disputatione sufficienter explicata sunt. Unde
solum nobis restat hic differendum de aliis tri-
bus comparationibus, circa quas occurrunt tres
celebres quaestiones. Prima est de constitutivo
divinarum personarum. Secunda de illarum a-
divinitate & similitudine. Tertia de illarum mis-
qualitate & in anima iusti habitatione. De prima in
hac disputatione dicemus, de aliis in sequentibus;
& sic totum Tractatum de Trinitate absolvemus

ARTICULUS I.

*Quo personis divinis admittenda sint pro-
prietates, quibus constituantur & di-
stinguantur?*

Patrem negativam tenuit olim Propositivus,
relatus ad Thomam hic art. 1. & supra quaest.
2. art. 2. quem secutus est Gregorius de Arimi-
no in 1. dist. 26. & 27. quaest. art. 2. ubi docet
personas divinas constitui & distingui seipsis,
non vero per aliquas proprietates. Ceteri ta-
men Theologi hanc sententiam rejiciunt, & va-
riis notant censuris: quidam haereticam, alii er-
roneam, alii errori proximam, alii temerariam
appellant. A quibus censuris abstinendo, & S.
Doctoris modestiam imitando, sic

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Dari in personis divinis proprie-
tates aliquas reales, quibus constituuntur,
& inter se distinguuntur.

Ita colligitur ex variis Conciliis, praesertim ex
Lactantiano cap. firmiter, ubi dicitur: *sanctissima
Trinitas secundum communem essentiam est indivisa, se-
cundum vero personales proprietates discreta.* Item in
Concilio Florentino sess. 1. asseritur *personas divi-
nas per suas proprietates differre.* Et sess. 18. Joannes
Theologus Latinus sic ait: *Persona ex substantia
proprietateque subsistit.* Idem habetur in Epistola
Sophronii, a sexta Synodo generali approbata.
Denique Ecclesia in praefatione Missae Festi SS.
Trinitatis cantat: *Et in personis proprietates, in essentia
unitas, & in maiestate adoretur aequalitas.*

Nec valet si dicas cum Praepositivo, abstra-
ctum in his locis accipi pro concreto, id est, pro-
prietatem pro persona, sicut cum dicitur: *Rogo
majestatem vestram;* aut cum Gregorio, locutiones
Conciliarum esse intransitivas, atque adeo non
esse sententiam, quod personae constituantur pro-
prietatibus tanquam formis, sed quod consti-
tuantur seipsis, utpote quae sunt ipsae propieta-
tes. Non valet, inquam, haec responsio: ex illa en-
im sequitur, modum loquendi Ecclesiae & Con-
ciliarum esse proterus ineptum ac nugatorium.
Nam quando proprietates dicuntur esse in per-
sonis, adorari in personis, & distingui perso-
nas, idem esset ac si diceretur, quod personae sunt
in personis, & adorantur in personis, & distin-
guantur personis: quod est nugatoria repetitio,
& batologia intolerabilis.

Probatum insuper conclusio ratione funda-
mentali. Quae non differunt se totis, sed aliquo
sui, habent aliquid sibi proprium & peculiare,
quo constituantur & distinguantur: Sed perso-

nae divinae non differunt se totis, sed aliquo sui.
Ergo in illis dantur proprietates quibus consti-
tuuntur ac distinguuntur. Major patet, Minor
probatum primo. Si personae divinae se totis dif-
ferrent, distinguerentur per essentiam, & conse-
quenter in essentia: Sed hoc non potest dici, cum
secundum fidem essentia & natura sit eadem
realiter in tribus personis divinis: Ergo personae
divinae se totis non differunt.

Secundo probatur eadem Minor, destruendo
praecipuum Adversariorum fundamentum. Si
ob aliquam rationem personae divinae non di-
stinguerentur nec constituerentur aliquo sui, sed
se totis differrent, maxime quia in illis propie-
tas relativa & essentia sunt realiter & formaliter
idem: Sed haec ratio nulla est: Ergo non se totis,
sed aliquo sui distinguuntur & constituuntur.
Major continet praecipuum Adversariorum
motivum, Minor autem probatur. Ut persona
divina non se tota, sed aliquo sui constituatur &
distingatur, sufficit distinctio virtualis & ratio-
nis ratiocinata inter praedicata in persona re-
perta: Sed haec distinctio inter illa praedicata in-
venitur: Ergo non obstat realis formalis praedi-
catorum identitas, ut persona divina non se to-
ta, sed aliquo sui constituatur & distingatur.

Minor in Tractatu de attributis, contra Grego-
rium & alios Nominales demonstrata fuit, Ma-
jor autem sic ostenditur. Illa distinctio sufficit: ut
de una & eadem entitate verificentur praedica-
ta contradictoria, ut in disp. 3. ostensum est: Er-
go pariter sufficit, ut uno praedicato, & non alio,
constituatur & distingatur.

Secundo, distinctio virtualis, quae inter intel-
lectum divinum & voluntatem versatur, suffi-
it ad verificandum, quod Deus per intellectum &
non per voluntatem intelligat: & e contra quod
voluntate & non intellectu formaliter amet:
sufficit etiam ad salvandum, quod Verbum pro-
cedat per intellectum, & non per voluntatem;
& Spiritus Sanctus per voluntatem, & non per
intellectum: Ergo eadem distinctio sufficit, ut
persona divina uno & non altero praedicato
constituatur & distingatur.

Confirmatur: Non major distinctio requiri-
tur, ad hoc ut Pater paternitate & non essentia
distingatur & constituatur, quam ut verificetur
essentiam Patris communicari & convenire
Filio, & non communicari Filio, nec illi conve-
nire paternitatem: Sed hoc secundum esse ve-
rum, non obstante identitate reali formalis ef-
sentiae & paternitatis, disp. 3. ostensum est: Ergo
etiam primum salvabitur, hac identitate non
obstante.

§. II.

Solvuntur obiectiones.

Objicies primo cum Gregorio: Idem non
potest constituere seipsum: Sed quidquid
est in personis divinis, realiter cum illis identi-
ficatur. Ergo nulla potest dari proprietas in perso-
nis divinis, per quam constituantur & distin-
guantur, sed seipsis immediate constitui ac di-
stingui debent.

Respondeo distinguendo Majorem: Idem
omni modo identitatis, concedo Majori. Idem
cum distinctione virtualis, & rationis ratiocina-
tae, nego Majorem; & sub eadem distinctione
Minoris, nego Consequentiam. Duplex enim
datur rerum constitutio, una compositio-
nis, & altera simplicis.

M. 3. alia